నమస్తే తెలంగాణ
నిపుణ
Guide to Excellence
www.nipuna.ntnews.com,
www.facebook.com/ntnipuna
08.
nipuna
Every Wednesday Free Supplement
26 జూన్ 2024
పేజీలు 8

ఆయిల్ పామ్‌కు కమిటీ

ఆయిల్ పామ్ సలహా కమిటీని ప్రభుత్వం నియమించింది. దీనికి ఛైర్మన్‌గా సంబంధిత మంత్రి తుమ్మల నాగేశ్వరరావు ఉంటారు. వైరా ఎమ్మెల్యే ఎం.రాందాస్ నాయక్, నారాయణ పేట ఎమ్మెల్యే సిహెచ్ పర్ణికా రెడ్డి, ఖానాపూర్ ఎమ్మెల్యే వెడ్మ బొజ్జు సభ్యులుగా ఉండనున్నారు.

రోజులు-ప్రాధాన్యం

జూన్ 21

- అంతర్జాతీయ యోగా దినోత్సవం. ఈ ఏడాది ఇతివృత్తం 'సమాజానికి, స్వయానికి యోగా'.

జూన్ 20

- ఈ తేదీని ప్రపంచ శరణార్థుల రోజుగా నిర్వహిస్తారు. యుద్ధం, మారణ హోమం తదితర కారణాలతో తమ ప్రాంతం నుంచి ఇతర ప్రాంతాలకు వెళ్లిన వాళ్ల కోసం తీసుకొచ్చిన రోజు ఇది. ఈ ఏడాది ఇతివృత్తం 'ప్రతి ఒక్కరికి స్వాగతం'.

జూన్ 19

- జూన్ 19ని 'సంక్షోభంలో లైంగిక హింసను నిర్మూలించేందుకు ఉద్దేశించిన రోజు'గా నిర్వహిస్తారు. యుద్ధం, ఇతర సంక్షోభ సమయాల్లో లైంగిక హింస జరగకుండా అవసరమైన అవగాహన కల్పిస్తారు.

జూన్ 18

- విద్వేష భావజాలాన్ని ఎదిరించే రోజుగా జూన్ 18ని నిర్వహిస్తారు. ఇంగ్లిష్‌లో 'ఇంటర్నేషనల్ డే ఫర్ కౌంటరింగ్ హేట్ స్పీచ్'గా పేర్కొంటారు. విద్వేష భావజాలంతో కలిగే ఇబ్బందులను అందరికీ తెలియజేస్తారు.

జూన్ 17

- ఏటా జూన్ 17న ప్రపంచ మొసళ్ల దినోత్సవంగా నిర్వహిస్తారు. వీటి పరిరక్షణకు భారతదేశంలో 1975లో క్రొకడైల్ ప్రాజెక్ట్‌ను చేపట్టారు.

జూన్ 15

- ఏటా జూన్ 15న ప్రపంచ పవన శక్తి రోజుగా నిర్వహిస్తారు. ఈ ఏడాది ఇదే రోజున భారతదేశంలో పునరుత్పాదక శక్తి మంత్రిత్వ శాఖ ఒక కార్యక్రమాన్ని ఏర్పాటు చేసింది. ఈ ఏడాది ఇతివృత్తం 'పవన్ ఊర్జా: పవరింగ్ ది ఫ్యూచర్ ఆఫ్ ఇండియా'. భారతదేశంలో ఇప్పటి వరకు 46.4 గిగా వాట్ల పవన్ విద్యుత్ సామర్థ్యాన్ని కలిగి ఉంది. ప్రపంచంలో ఇది నాలుగో అతిపెద్దది. తొలి మూడు స్థానాల్లో చైనా, అమెరికా, జర్మనీ ఉన్నాయి.

అంతర్జాతీయం

సుస్థిరాభివృద్ధి

- సుస్థిరాభివృద్ధి లక్ష్యాల సాధనలో 16% మాత్రమే సరైన దిశలో ఉన్నాయని యునైటెడ్ నేషన్స్ సస్టెయినబుల్ డెవలప్‌మెంట్ సొల్యూషన్స్ నెట్‌వర్క్ ఒక నివేదికను సమర్పించింది. ఈ వ్యవస్థను 2012లో స్థాపించారు. సుస్థిరాభివృద్ధి లక్ష్యాలు మొత్తం 17 ఉన్నాయి. ఇందులో ఉప లక్ష్యాలు కలిపితే 169 ఉన్నాయి. 2030 నాటికి వీటిని సాధించాలన్నది లక్ష్యం. పేదరికాన్ని తగ్గించడం, నాణ్యమైన విద్యా లక్ష్యాల అంశంలో భారత్ మొత్తం 166 దేశాలకు 109వ స్థానంలో ఉందని పేర్కొంది.

ఆవాసాల సంరక్షణ

- సహజ ఆవాసాలను తిరిగి పునరుద్ధరించాలని యూరోపియన్ యూనియన్ ఒక తీర్మానాన్ని ఆమోదించింది. 27 మంది సభ్యులున్న ఈ వ్యవస్థలో ఈ తీర్మానానికి 20 దేశాలు మద్దతు పలికాయి. పర్యావరణ పరిరక్షణకు, జీవ వైవిధ్యాన్ని కాపాడాలనే లక్ష్యంతో యూరోపియన్ యూనియన్ ఈ నిర్ణయం తీసుకుంది.

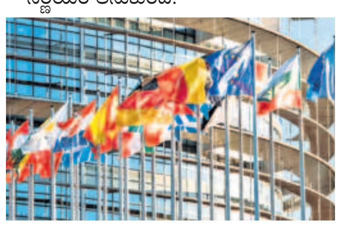

భారత్-అమెరికా

- మానవ సహిత ప్రయోగాల్లో సహకరించుకోవాలని భారత్, అమెరికా నిర్ణయించాయి. ఇద్దరు ఇస్రో వ్యోమగాములకు అమెరికా ప్రత్యేక శిక్షణ కూడా ఇవ్వనుంది. వీళ్లు ఈ ఏడాది చివరలో ఇంటర్నేషనల్ స్పేస్ స్టేషన్‌కు వెళతారు. అలాగే భారత్ సొంతంగా ఒక స్పేస్ స్టేషన్‌ను ప్రయోగించాలని భావిస్తుంది. దీన్ని భారతీయ అంతరిక్ష స్టేషన్ అనే పేరుతో పిలుస్తారు. 2035 నాటికి దీన్ని ప్రయోగించాలని భావిస్తున్నారు.

దక్షిణాఫ్రికా

- దక్షిణాఫ్రికా శాస్త్రవేత్తలు మాంసపు బియ్యాన్ని తయారు చేశారు. ఈ తయారీ ప్రక్రియకు ప్రొఫెసర్ హంగ్ జిన్-కీ నేతృత్వం వహించారు. గోవు మాంసాన్ని బియ్యం గింజల్లోకి చొప్పించడం ద్వారా ఇది తయారయ్యింది. పర్యావరణ అనుకూలతతో పాటు ప్రొటీన్ ఆహారాన్ని అందించేందుకు ఇది ఉపయోగపడుతుంది.

పెరుగుతున్న అణ్వాయుధాలు

- 2023లో అణ్వాయుధాలు చెప్పుకోదగ్గ స్థాయిలో పెరిగాయని స్టాక్ హోం ఇంటర్నేషనల్ పీస్ రీసెర్చ్ ఇన్‌స్టిట్యూట్ పేర్కొంది. అందరికంటే ఎక్కువ అమెరికా వ్యయం చేయగా ఆ తర్వాతి స్థానాల్లో వరుసగా చైనా, రష్యా ఉన్నాయి. 2023లో అన్ని దేశాలు కలిసి చేసిన వ్యయం 91.4 బిలియన్ డాలర్లు. అంతకుముందు సంవత్సరంతో పోలిస్తే ఇది 10.7 బిలియన్ డాలర్లు ఎక్కువ. భారత్ వద్ద ప్రస్తుతం 172 అణు వార్ హెడ్లు ఉంటే, పాకిస్థాన్ వద్ద 170 ఉన్నాయి. చైనా వద్ద గతంలో 410 ఉండగా, ప్రస్తుతం అవి 500కు పెరిగాయి.

ఎన్నికల్లో ఏఐ

- ప్రపంచంలో తొలిసారి కృత్రిమ మేధ అభ్యర్థి యూకే ఎన్నికల్లో పోటీ చేయబోతుంది. స్టీవ్ అనే పేరుతో ఎన్నికల్లో బరిలోకి దిగనుంది.

బర్ప్ ట్యాక్స్

- బర్ప్ ట్యాక్స్‌ను రద్దు చేస్తూ న్యూజిలాండ్ నిర్ణయం తీసుకుంది. దీన్ని 2022లో ప్రవేశపెట్టారు. రైతుల నుంచి తీవ్ర వ్యతిరేకత రావడంతో రద్దు నిర్ణయం తీసుకున్నారు. పశు సంపద నుంచి హరిత వాయు ఉద్గారాలు విడుదలవుతాయి. వీటిపైన విధించే దాన్ని బర్ప్ ట్యాక్స్‌గా పేర్కొన్నారు.

ఆర్థిక రంగం

కనీస మద్దతు ధర

- 14 పంటలకు కనీస మద్దతు ధరను ప్రభుత్వం పెంచింది. వరికి క్వింటాలుకు రూ.2300 చెల్లించనున్నారు. అలాగే క్యాబినెట్ పలు ఇతర కీలక నిర్ణయాలు కూడా తీసుకుంది. అవి.. వారణాసి విమానాశ్రయ అభివృద్ధి, రూ.76,200 కోట్లతో అన్ని రకాల వాతావరణాన్ని తట్టుకొనేలా మహారాష్ట్రలోని వధావన్‌లో గ్రీన్‌ఫీల్డ్ పోర్ట్ నిర్మాణం.
- నేషనల్ ఫోరెన్సిక్ సైన్స్ యూనివర్సిటీ, సెంట్రల్ ఫోరెన్సిక్ సైన్స్ ల్యాబొరేటరీ క్యాంపస్‌లను ఏర్పాటు చేయడం. ఇప్పటికే ఉన్న ఢిల్లీ క్యాంపస్‌లో మౌలిక సదుపాయాల విస్తరణ, 2024-25 నుంచి 2028-29 వరకు ఇందుకు రూ.2254.43 కోట్లు కేటాయింపు.
- గుజరాత్, తమిళనాడు రాష్ట్రాల్లో 1 గిగా వాట్ సామర్థ్యంతో ఆఫ్‌షోర్ పవన విద్యుత్ ప్రాజెక్ట్‌లు. ఒక్కో దాని సామర్థ్యం 500 మెగావాట్లు, ఈ ప్రాజెక్ట్ ద్వారా 3.72 బిలియన్ యూనిట్ల విద్యుత్ ఉత్పత్తి అవుతుంది. ఇందుకు రూ.7453 కోట్లు కేటాయించారు.

ఎఫ్‌పీవోలు

- 10,000 ఫార్మర్ ప్రొడ్యూసర్స్ ఆర్గనైజేషన్లను కామన్ సర్వీసెస్ సెంటర్లుగా మార్చేందుకు వ్యవసాయ మంత్రిత్వ శాఖ ఒక ఒప్పందాన్ని కుదుర్చుకుంది. సీఎస్‌సీ అనేది డిజిటల్ ఇండియాలో భాగం. రైతులకు టెలీ సంప్రదింపులు, పంట బీమా, కిసాన్ క్రెడిట్ కార్డులు, పీఎం కిసాన్ తదితర పథకాల సేవలు కూడా కామన్ సర్వీసెస్ సెంటర్‌లో లభిస్తాయి.

డిజిటల్ అగ్రి మిషన్

- రూ.2800 కోట్లతో కేంద్ర ప్రభుత్వం డిజిటల్ అగ్రి మిషన్‌ను ప్రకటించనుంది. దేశ వ్యాప్తంగా రైతులకు చెందిన రిజిస్ట్రీ, పంట విస్తీర్ణ నమోదు, గ్రామాల జియో రీ ఫెన్సింగ్ తదితర ప్రక్రియలను పూర్తి చేసేందుకు అనువుగా ఉంటుంది. 2025-26 నాటికి ఈ ప్రక్రియలన్నీ పూర్తి చేస్తారు.

వార్తల్లో వ్యక్తులు

కావ్లీ ప్రైజ్ విజేతలు

- నార్వే దేశం ఇచ్చే ప్రతిష్ఠాత్మక అవార్డులు ఇవి. ఆస్ట్రోఫిజిక్స్, న్యూరోసైన్స్, నానోసైన్స్ లలో వీటిని ఇస్తారు. ఈ ఏడాది విజేతలు..

ఆస్ట్రో ఫిజిక్స్: డేవిడ్ చార్బోన్యూ, సారా సీగర్

నానో సైన్స్: రాబర్ట్ లాంగర్, ఆర్మండ్ పాల్ అలివిసాటోస్, చాడ్ మిర్కిన్

న్యూరో సైన్స్: నాన్సీ కన్విషర్, విన్రిచ్ ఫ్రీవాల్డ్, డోరిస్ త్సావో

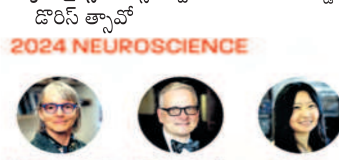

వినోద్ గంటరా

- సినీ రంగంలో కీలకంగా ఉన్న వినోద్ గంటరాకు నెల్సన్ మండేలా జీవనకాల సాఫల్య పురస్కారం దక్కింది. దక్షిణాఫ్రికా ఈ అవార్డును ఇస్తుంది.

రాహుల్ గాంధీ

- ఇటీవల జరిగిన లోక్‌సభ ఎన్నికల్లో రాహుల్ గాంధీ రాయ్‌బరేలీ, వయనాడ్ నుంచి విజయం సాధించారు. నియమావళి ప్రకారం ఒక సభ్యుడు ఒక్క నియోజకవర్గం నుంచే లోక్‌సభకు ప్రాతినిధ్యం వహించాలి. దీంతో ఆయన కేరళలోని వయనాడ్ నియోజకవర్గానికి రాజీనామా చేశారు. అక్కడ ఉప ఎన్నిక నిర్వహిస్తారు.

సుబ్బయ్య నల్లముత్తు

- వీ శాంతారామ్ జీవనకాల సాఫల్య పురస్కారాన్ని సుబ్బయ్య నల్లముత్తుకు ప్రకటించారు. వన్యప్రాణులకు సంబంధించి ఆయన సినిమాలు చిత్రీకరిస్తున్నారు.

క్రీడలు

ఎస్ ఫిడెల్ ఆర్ స్నేహిత్

- తెలంగాణకు చెందిన టేబుల్ టెన్నిస్ క్రీడాకారుడు రష్యాలోని కజాన్‌లో జరుగుతున్న బ్రిక్ క్రీడల్లో కాంస్య పతకాన్ని సాధించాడు.

నీరజ్ చోప్రా

- ఫిన్లాండ్‌లోని తుర్కులో జరుగుతున్న పావో నుర్మి క్రీడల్లో భారత్‌కు చెందిన నీరజ్ చోప్రా బంగారు పతకాన్ని సాధించారు.

తెలంగాణ

పేరుమార్పు

- తెలంగాణ రాష్ట్ర వ్యవసాయ పరిశ్రమల అభివృద్ధి సంస్థ పేరును మార్చారు. కొత్త పేరు- తెలంగాణ వ్యవసాయ పరిశ్రమల అభివృద్ధి సంస్థ.

నైపుణ్యాభివృద్ధి

- నైపుణ్య అభివృద్ధి కోసం 65 ఐటీఐలను అభివృద్ధి చేయనున్నారు. ఇందుకు రూ.2324 కోట్లు వ్యయం చేస్తారు. ఐటీఐలను ఆధునికీకరించడం ద్వారా ఉద్యోగ అవకాశాలు మెరుగవుతాయి.

సింగరేణి ఐటీ విభాగం

- సింగరేణి ఐటీ విభాగానికి జాతీయ స్థాయిలో అవార్డు లభించింది. ఉద్యోగుల సమాచారంతో పాటు సేవలు, సమాచారం, సాంకేతికతను వినియోగిస్తున్న ఈ సంస్థను అత్యుత్తమ ఐటీ సేవల కంపెనీగా ఎక్స్‌ప్రెస్ కంప్యూటర్ సంస్థ గుర్తించింది.

సాఫ్ట్‌వేర్‌ సాయంతో పరీక్షలు

- ఏఎంఆర్ఎక్స్ పేరుతో కొత్త సాఫ్ట్‌వేర్ అందుబాటులోకి వచ్చింది. హైదరాబాద్‌లోని కేంద్రీయ విశ్వవిద్యాలయంలో ఆస్పైర్ బయోనెస్ట్ సైన్ వి అనే అంకుర సంస్థతో పాటు సత్యసాయి జిల్లాలోని సత్యసాయి ఇన్‌స్టిట్యూట్ ఆఫ్ హయ్యర్ లెర్నింగ్ దీన్ని రూపొందించాయి. కృత్రిమ మేధతో సాఫ్ట్‌వేర్ పనిచేస్తుంది. అనుభవజ్ఞుడు అయిన వైద్య నిపుణుడు తన ఎదుట ఉన్న రోగికి వచ్చిన జబ్బు, వ్యాధిని ఎలా విశ్లేషిస్తారో ఈ సాఫ్ట్‌వేర్ కూడా అలానే ప్రవర్తిస్తుంది.

రమేశ్ కార్తీక్

- తెలంగాణకు చెందిన రమేశ్ కార్తీక్ నాయక్ సహా 23 మంది రచయితలకు 2024కు సాహిత్య అకాడమీ యువ పురస్కార్ అవార్డు ప్రకటించారు. రమేశ్ కార్తీక్‌ది నిజామాబాద్ జిల్లా జక్రాన్‌పల్లి మండలం వివేక్ నగర్ తండా. అతడు 26 ఏళ్ల వయసులో అవార్డును గెలుచుకున్నారు. ఇంత చిన్న వయస్సులో ఈ అవార్డు దక్కింది ఇతనికే. అతడు గిరిజన సామాజిక వర్గం నుంచి ఈ అవార్డు దక్కించుకున్న తొలి వ్యక్తి.

వి. రాజేంద్ర శర్మ
ఫ్యాకల్టీ
9849212411